

MERCÈ TORRENTS, MOMENTS MÀGICS

El joc de paraules d'un dels poemes de Josep Carner, *Màgic moment*, musicat per Mercè Torrens i Turmo (Barcelona, 1930-2018), ens introdueix en la vida i l'obra d'aquesta compositora i pianista, plenes de moments màgics. Ja dins el bressol, es veié envoltada de tota una nissaga de músics: el seu pare, el compositor i violoncel·lista Joan Torrens i Maymir (Barcelona, 1901-1989), deixeble de Gaspar Cassadó i Pau Casals, a més de membre de l'Orquestra Pau Casals; el seu oncle, el compositor Antoni Torrens i Maymir; i abans el besoncle Juan Torrens Batalla.

Moments d'iniciació, d'aprenentatge, de reivindicació i de reafirmació ens mostren l'evolució d'una dona compromesa amb la família, la composició, l'època i l'entorn. Estudià piano amb Pere Vallribera, més tard composició amb Cristòfor Taltabull, i comptà amb l'assessorament de Pura Gómez i Enric Ribó arran del seu pas per la Capella Clàssica Polifònica.

Intèrpret vocal i pianista, professora i compositora, tots aquests vessants l'orientaren cap a una producció destacable de cançons i musicacions de poetes catalans com Josep Carner, J.V. Foix, Miquel Martí i Pol, Pere Quart i en especial Salvador Espriu. Les seves obres foren interpretades per cantants com Mercè Bibiloni, Anna Ricci, Núria Feliu, Dolors Laffitte, Marina Rossell o Celdoni Fonoll, entre d'altres.

A més d'aquestes composicions per a veu i piano, el seu corpus musical comprèn obres per a instruments sols, com el violoncel, la guitarra o la tenora; per a cor; tríos i quartets diversos, de vent i corda; obres per a cobla, majoritàriament sardanes; i orquestra, de cambra i simfònica.

Mercè Torrens (amb "t" final, tal i com va voler constar en l'àmbit professional) va expressar per damunt de tot l'estima per la seva terra i la seva llengua, pels desfavorits i oblidats de la societat, també les dones. És així com els moments viscuts de forma constant, voluntariosa i intensa esdevenen màgics.

Montserrat Molina i Rosa Montalt
BC, Secció de Música

Moments d'iniciació

Dins el fons de Mercè Torrens trobem força documents que donen testimoni de les arrels i els vincles familiars. L'entorn musical va ser significatiu tant pels protagonistes com per les seves amistats professionals: Eduard Toldrà, Ricard Lamote de Grignon, Joaquim Zamacois i més endavant Joan Guinjoan.

Documents destacats

1. Juan Torrens Batalla. *Canción de cuna*. Valparaíso (Xile), 24/05/1951.
2. Soler. Fotografia de Joan Torrens i Maymir i la seva filla Mercè.
4. Antoni Torrens i Maymir. *Al Poliorama: pasodoble*. Barcelona: A. Boileau & Bernasconi, [19--?].
- 5-6. Enric Morera: -M. Mateo. Fotografia de Morera amb J. Torrens, entre d'altres, Festival homenatge a Morera, Café Espanyol, 26/01/ 1934. | -*Llibre d'or de Cafes de Catalunya*. Barcelona, 26/01/1934.
7. Simont. Retrat de Gaspar Cassadó, 1911, dedicat a Joan Torrens, Barcelona, 1915.

Moments d'aprenentatge

Les obres primerenques de caire jazzístic així com les musicacions sobre textos del pare deixen entreveure la seva empremta. Estudià piano al Conservatori del Liceu i, més tard, s'inicià en la composició de forma autodidacta, si bé continuà sota el mestratge de Taltabull.

1. *Escoltant a Gershwin*: slow. 1950. Particel·les ms.
2. Román. Fotografia de Mercè Torrens dedicada al seu pare, Barcelona, 28/01/1955.
3. Apunts del mestre Taltabull. Ms. i mecanoscrit.
4. *Blanca nit*. (*Tríptic per a violoncel i piano*). Partitura.
- 5-6. Programes-invítació: -Recital M. Bibiloni i C. Bracons, Ateneu Barcelonès, 17/01/1959. | -Audició d'alumnes de piano de Joan Gibert Camins, Palau Música Catalana, 14/06/1964.
- 7-8. Capella Clàssica Polifònica: -Fotografies viatges Holanda i Granada, [ca. 1957]. | -Títol curs 1965-66.

Moments poètics amb Salvador Espriu

Mercè Torrens musicà l'obra poètica d'Espriu en nombroses ocasions. El 1986, Josep M. Espinàs li dedicà unes paraules dins l'escrit *Hi ha més cançó* que deien: «em sembla un intent conscient d'actualització del lied». Aquest intent, molt reivindicat al segle XXI, mostren una Mercè Torrens avançada a l'època.

- 1-4. Salvador Espriu. *Llibre de Sinera*: -Partitura ms. | -Carta a M. Torrens. Barcelona, 26/12/1968. | -CD, Sabadell: Columna Música, 2014. | -Invítació audició A. Ricci, N. Feliu, N. Candela, C. Fonoll i Quartet "Scherzo", Barcelona, Teatre Victòria, 21/06/1982.
6. *Núria Feliu canta S. Espriu*. Madrid: Hispavox, 1968.
- 7-9. Salvador Espriu. *Pell de brau*: -Partitura hològrafa. | -Programa i fotografia M. Torrens i Josep M. Casanovas, *La pell de brau*, Castellterçol, Auditori St. Francesc, 11/09/1982. | -M. Torrens. Manuscrit autògraf.
10. *Bandera al vent*. Sardana a Espriu. Partitura ms.

Més moments poètics

A més d'Espriu, va musicar poesies de Josep Carner, J. V. Foix, Joan Maragall, Miquel Martí i Pol, Pere Quart i la seva filla Mercè Corretja, entre d'altres. Les han donat a conèixer intèrprets de diferents estils musicals com Núria Batlle, Mercè Bibiloni, Francesca Callao, Núria Feliu, M. Teresa Garrigosa, M. Dolors Laffitte, Anna Ricci, Marina Rossell, M. Àngels Sarroca o Marta Valero, per citar alguns noms.

Documents destacats

- 1-2. Josep Carner. *Màgic moment*. -Partitura ms. | -CD, Sabadell: Columna Música, [2020].
- 5-7. Miquel Martí i Pol. *Els bells camins*: -Partitura, Barcelona: Clivis, 1994. | -Programa d'estrena, Ripoll, 7/05/1994. | -Fotografia amb M. Martí i Pol, i d'altres. [1994].
8. Joan Maragall. *L'Excelsior*. Partitura ms.
9. Programa de concert "Estimats poetes" (Barcelona, 16/11/95), dedicatòria a J.M. Espinàs.

Moments reivindicatius i solidaris

La defensa de la llengua i la terra és una constant en la seva obra. I no és l'única reivindicació. Preocupada per tot el que l'envoltava, va participar en concerts i actes d'homenatge dedicats a les persones vulnerables i d'altres causes socials com la pau i la pobresa. La música li permeté aportar valors humanistes i ètics.

Documents destacats

1. R. Roca Junyent. Fotografia de Torrents, 1975.
- 2-3, 6 i 8. Programes de concert: -Festa de maig de les Lletres Catalanes, Palau Música Catalana, 14/05/1975. | -Festival Mil·lenari, Barcelona, Palau de Congressos, 27/11/1988. | -"Per l'altre cor cremat de Barcelona", N. Batlle i M. Torrents, Barcelona, Casal del Metge, 14/01/1995. | -Cicle "Una hora de música selecta per a la gent gran", Barcelona, Casal del Metge, 21/10/1997.
4. *Set instants: inspirats en a pintura de Joan Miró*. Barcelona: Clivis, 2008.
5. *Dansa catalana*. Partitura ms..
7. R. Viladesau. *El petit Jofre*; M. Torrents: *Avis jolius: sardana*. Barcelona: Jofre, 1974. Particel·les.
9. Targetó concert "La pau és possible", Barcelona, Arxiu Corona d'Aragó, 6/03/[2009].

Moments de reafirmació

Mercè Torrents va creure en la seva vàlua com a compositora. Defensà la seva vocació, primer davant del pare i després la confirmà davant de mestres com Ricard Lamote de Grignon i Cristòfol Taltabull. De dia es dedicà a la família,

de nit a la composició. Com moltes coetànies, va lluitar per visibilitzar el paper de la dona, en el seu cas dins el món de la música.

Documents destacats

1. *Fent camí: sardana*. 1979. Partitura ms.
6. *Cicle Compositoras del siglo XX*, Madrid, Iglesia San Ignacio de los Vascos, 28/03/1998.
7. *Tres divertiments*: Barcelona: Dinsic, 2003.
- 8-9. *Cançons secretes*: -Invitació presentació, Barcelona, Teatre Sarrià, 19/12/2016. | -CD, M. Corretja i Torrents. Sabadell: Columna Música, [2016].

Moments de reconeixement

Els guardons i els homenatges rebuts al llarg de la seva trajectòria musical esdevenen el millor reconeixement a la ferma voluntat de servir a la música i viure-la. La seva ha estat una vida dedicada plenament a la composició, la interpretació i l'ensenyament musical.

1. Programa obres premiades 1r concurs sardana cantada, Barcelona, Pl. St. Jaume, 2/12/1973.
2. M. Torrents. *Projecte en la nostalgia*. Barcelona: Associació Catalana de la Dona, 1991. Partitura.
3. Programa, 10 aniversari premis Caterina Albert, Barcelona, Institut Català Dona, 2-22/12/1998.
- 4-5. *Fulls volanders*: -Homenatge a Mercè Torrents, Sant Cugat del Vallès, Conservatori "Victòria dels Àngels", 22/05/2016. | -"Recordant Mercè Torrents i Turmo (1930-2018)", Barcelona, Teatre de Sarrià, 6/05/2018.

Partitures sense autoria: Mercè Torrents
Imatge: Fragment de *Màgic moment* (1964)
Composició: BC, Marc Oliva

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56, 08001 Barcelona
932 702 300 | bustia@bnc.cat | www.bnc.cat

De dilluns a divendres, de 9 a 20h
Dissabtes, de 9 a 14h

